

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CXVI. — Izdan in razposlan dne 20. decembra 1908.

Vsebina: (Št. 253 in 254.) Dopustilnica za lokalno železniško progo z ozkim tirom od Bürgerstraŕe do trga pred južnim kolodvorom v Innsbuku. — 254. Razglas, da se dopuŕča krilna ŕeleznica, ki se odcepi od ozkotirne male ŕeleznice s parnim obratom od Berouna v Konŕprus, h kamnolomom ob Damilu in da se izpreminjajo dopustilna doloila za ozkotirno malo ŕeleznico s parnim obratom od Berouna v Konŕprus in od Berouna v Kraljev dvŕ z odcepki vred, ter za krilne ŕeleznice k nakladaliŕcem „Bilý lom“ in „Cisařský lom“.

253.

Dopustilnica z dne 5. decembra 1908. l.

za lokalno ŕelezniŕsko progo z ozkim tirom od Bürgerstraŕe do trga pred južnim kolodvorom v Innsbuku.

Na podstavi Najviŕjega pooblastila podeljujem v porazumu z udeleŕenimi ministrstvi de'niŕki druŕbi „Lokalna ŕeleznica Innsbuk—Hall na T.“ po pogojih in naiinih, doloienih v naslednjih §§ 1 do 4, v zmislu doloil zakona o dopuŕanju ŕeleznic z dne 14. septembra 1854. l. (drŕ. zak. ŕt. 238) ter zakonov z dne 31. decembra 1894. l. (drŕ. zak. ŕt. 2 iz l. 1895.) in z dne 24. decembra 1905. l. (drŕ. zak. ŕt. 216) dopustilo za gradnjo in obrat z elektriino silo obratovane lokalne ŕeleznice z ozkim tirom od Bürgerstraŕe po Maximilianstraŕe do trga pred južnim kolodvorom v Innsbuku:

§ 1.

Za ŕelezniŕsko progo, ki je predmet te dopustilnice, uŕiva druŕba v ienu V zakona z dne 31. de-

cembra 1894. l. (drŕ. zak. ŕt. 2 iz l. 1895) omenjene ugodnosti.

§ 2.

Druŕba je dolŕna dokoniat gradnjo dopuŕene ŕelezniŕske proge najdalje v enem letu, rauna je od današnjega dne, in dodelano ŕeleznico izroiti javnemu prometu ter vzdrŕevati po njej obrat nepretrgoma ves as, dokler bo trajalo dopustilo do vŕte tega 17. dne septembra 1909. l.

Da se bo drŕala sprednjega roka za gradnjo in pa da izvrŕi in opremi ŕeleznico, kakor zahteva dopustilo, naj d druŕba na zahtevo c. kr. drŕavne uprave zagotovilo, poloŕivŕi primerno varŕino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala gorenja dolŕnost, se sme izreiti, da je zapala ta varŕina.

§ 3.

Da izdela dopuŕeno ŕeleznico, se podeljuje druŕbi pravica razlastitve po doloilih dotiinih zakonitih predpisov.

Ista pravica se podeli družbi tudi zastran tistih dovlačnic, ki se morda naredé in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni koristi.

§ 4.

V ostalem je skraja omenjeno lokalno železniško progo smatrati za celokupno sestavino lokalnega železniškega podjetja, ki je predmet Najvišje dopustilnice z dne 18. septembra 1889. l. (drž. zak. št. 171) in dopustilnice z dne 24. decembra 1904. l. (drž. zak. št. 167), in potemtakem naj se zaukazi v §§ 5 do vštévši 14 imenovane Najvišje dopustilnice z dne 18. septembra 1889. l. (drž. zak. št. 171) z dopolnili in izpremembami, določenimi v §§ 5 do vštévši 11 dopustilnice z dne 24. decembra 1904. l. (drž. zak. št. 167), uporabljajo na vse lokalne železniške proge, ki so predmet Najvišje dopustilnice z dne 18. septembra 1889. l. (drž. zak. št. 171), dopustilnice z dne 24. decembra 1904. l. (drž. zak. št. 167) ni te dopustilnice.

Pri tem naj stopijo gledé določbe odkupnine na mesto določil, obseženih v § 11 dopustilnice z dne 24. decembra 1904. l. (drž. zak. št. 167) pod točko 1 in 2, ki se s tem razveljavljajo, naslednja določila:

1. Da se določi odkupnina, se seštejejo letni čisti doneski, kar jih bo imelo lokalno železniško podjetje v poslednjih sedmih letih pred odkupom; od tega se odbijejo čisti doneski najslabjših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donesek ostalih petih let.

2. a) Če se odkupijo železnice v času, v katerem ni niti gledé osnovne proge, niti gledé katere ostalih lokalnih železničnih prog družbenega podjetja nastopila davčna dolžnost, je do preteka davčne prostosti prve železniške proge, ki stopi v davčno dolžnost, v zmislu sprednjega odstavka 1 najdeni poprečni čisti donos odkupna renta, ki se izplača davka prosto.

Ob enem je za nadalje poizvedeti odkupno rento z ozirom na to, da poteče davčna prostost za osnovno progo in za ostale lokalne železnične proge ob različnih časih, tako, da se vselej za čas od tistega dne počenši, katerega vstopijo posamezne železniške proge v davčno dolžnost, nanje pripadajoči davek z dokladami vred preračuni po odstotnih postavkih v poprečni preračun privzetih let in odbije od donosov dotičnih let, tako da se za čas po preteku tudi davčne prostosti proge, ki je vstopila nazadnje v davčno dolžnost, odbije od donosov vseh

prog njim ustrežajoči davek z dokladami vred. K temu, kar je ostanka, se z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je odslej od odkupne rente plačevati po § 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), priračuni ena devetinka tega čistega donosa kot pribitek.

b) Če bi se železnice odkupile v času, v katerem je potekla začasna davčna prostost za posamezne ali vse proge družbenega podjetja lokalnih železnic, tedaj je ob preračunu letnih čistih donosov z davki in dokladami, ki zadenejo odkupljeno železniško podjetje, ravnati kakor z obratnimi stroški; gledé donosov prog, ki so ob času odkupa še davka proste, pa naj se zmislu primerno uporabljajo v odstavku 2 obsežena določila.

Če ni bilo davčne dolžnosti gledé vseh let, privzetih v poprečni račun, tedaj je za dotične proge tudi za davka prosta leta preračuniti davek z dokladami vred po odstotnem postavku dotičnih let ter ga odbiti od donosa.

K tako najdenemu proprečnemu čistemu donesku pa je z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je plačevati od odkupne rente po § 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220) prišteti pribitek v višini ene devetinke tega čistega doneska.

Forster s. r.

254.

Razglas ministrstva za železnice z dne 5. decembra 1908. l.,

da se dopušča krilna železnica, ki se odcepi od ozkotirne male železnice s parnim obratom od Berouna v Koněprus, h kamnolomom ob Damilu in da se izpreminjajo dopustilna določila za ozkotirno malo železnico s parnim obratom od Berouna v Koněprus in od Berouna v Kraljev dvor z odcepki vred, ter za krilne železnice k nakladališčema „Bílý lom“ in „Císařský lom“.

C. kr. ministrstvo za železnice je na podstavi in po določilih zakona o železnicah nižjega reda

z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) in zakona z dne 24. decembra 1905. l. (drž. zak. št. 216) v porazumu z udeleženi c. kr. ministrstvu in s c. in kr. državnim vojnim ministrstvom delniški družbi mala železnica Kraljev dvor—Beroun—Koněprus v Prazi podelilo zaproseno dopustilo za gradnjo in obrat krilne železnice, ki bo služila edino le javnemu blagovnemu prometu in se odcepi od obstoječe ozkotirne male železnice s parnim obratom od Berouna v Koněprus v kilometru $4\frac{7}{8}$, h kamnolomom ob Damilu tako, da bo z omenjeno krilno železnico ravnati kakor s celokupno sestavino ozkotirne male železnice s parnim obratom od Berouna v Koněprus in od Berouna v Kraljev dvor, ki je predmet razglaša c. kr. ministrstva za železnice z dne 21. februarja 1897. l. (drž. zak. št. 69), z odcepki vred.

Iz tega povoda se dopustilne pravice in dolžnosti imenovane delniške družbe določajo na novo izpremenjenim razmeram ustrezno, tako:

Oddelek I.

§ 1.

Določila §§ 1, 2 in 3 razglaša c. kr. ministrstva za železnice z dne 21. februarja 1897. l. (drž. zak. št. 69) o dopustilu ozkotirne male železnice s parnim obratom od Berouna v Koněprus in od Berouna v Kraljev dvor z odcepki vred ostanejo tudi nadalje v moči za to malo železnico ter za krilno železnico k nakladališču „Bilý lom“, dopuščeno z razglasom c. kr. ministrstva za železnice z dne 7. januarja 1899. l. (drž. zak. št. 7), in za krilno železnico k nakladališču „Čísafský lom“, dopuščeno z razglasom c. kr. ministrstva za železnice z dne 9. maja 1903. l. (drž. zak. št. 107); določila §§ 4 do vštévši 11 razglaša c. kr. ministrstva za železnice z dne 21. februarja 1897. l. (drž. zak. št. 69) pa izgubé moč za vse prej imenovane male železniške proge.

§ 2.

Za krilno železnico k kamnolomom ob Damilu uživa družba finančne ugodnosti, navedene v členu V zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.).

Doba v členu V., lit. d) gorenjega zakona omenjenih oprostil od davkov se ustanavlja na 15 let, računa se od današnjega dne.

§ 3.

Družba je dolžna dokončati gradnjo krilne železnice h kamnolomom ob Damilu najpozneje v enem letu, računa se od današnjega dne, in dodelano železnico izročiti javnemu prometu ter po njej tudi vzdrževati obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bo držala gorenjega roka za gradnjo in da izvrši in opremi železnico, kakor zahteva dopustilo, mora družba na zahtevo c. kr. državne uprave dati primerno zagotovilo položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala gorenja dolžnost, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§ 4.

Da izdela krilno železnico h kamnolomom ob Damilu, se podeljuje družbi pravica razlastitve po določenih dotičnih zakonitih predpisov.

Isto pravico je družbi podeliti tudi zastran tistih dovlačnic, ki bi se utegnile narediti, in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni koristi.

Oddelek II.

V ostalem naj se uporabljajo za vse male železniške proge, ki tvorijo enotno podjetje, naslednja določila.

§ 5.

Družbi se je ob gradnji in obratu dopuščenih malih železničnih prog ravnati po vsebini tega dopustilnega razglaša in po dopustilnih pogojih, postavljenih po c. kr. ministrstvu za železnice, ter po semkaj merečih zakonih in ukazih, zlasti po zakonu o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in po redu za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), kolikor se uporabljajo po določenih v oddelku B zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) na male železnice, potem po zakonih in ukazih, ki se dadó morda v bodoče, končno po zaukazih c. kr. ministrstva za železnice in sicer poklicanih oblastev.

§ 6.

Znesek resnične ter nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem veljaj to načelo, da se ne smejo razen stroškov, ki se res porabijo za sestavo projekta, za gradnjo in uredbo železnice, všteti nabavo vozil ter za dotacijo glavnične reserve, ki jo določi državna uprava, in se izkažejo pravilno, prištevši interkalarni obresti, ki se res izplačajo med grajenjem, in kar bo morda res kurzne izgube ob nabavi glavnice, postavljati v račun nikakršni drugi stroški.

Ako bi bilo po dogradbi železnice treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se smejo dotični stroški prišteti k napravnim glavnici, če je privolila državna uprava v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih naprav in se stroški izkažejo pravilno.

Všo napravno glavnico je odplačati v času, dokler bo trajalo dopustilo, po razdolžnem črtazu, ki ga odobri državna uprava.

Vzprejem zajma, ki se zagotovi železniško-knjižno, ter besedilo dolžnih listin, ki se izdado v ta namen, potrebuje odobrila državne uprave.

§ 7.

Družba je dolžna pristopiti k dogovoru, sklenjenemu med avstrijskimi železniškimi družbami zastran nabave in imetja opremljenih reči za prevažanje vojakov, zastran vzajemnega pripomaganja v osebjem in z vozili za večje vojaške prevoze.

Družba je dolžna, oddajaje službe se ozirati v zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz vojske, vojne marine in deželne bramb.

§ 8.

Družba je dolžna skrbeti za oskrbo svojih uslužbencev v onemoglosti in starosti in za oskrbo njihovih družin in v ta namen pristopiti k pokojninskemu zavodu zveze avstrijskih lokalnih železnic, ako se ne bi za dopuščeno železniško podjetje ustanovila posebna pokojninska blagajnica z vsaj

enakimi ugodnostmi za ude, oziroma z vsaj enakimi dolžnostmi za družbo, kakor pri imenovanem pokojninskem zavodu.

To oskrbo za onemoglost in starost je izvršiti tako, da mora družba zglasti stalne uslužbence z dnem, katerega se stalno namestijo, izmed drugih uslužbencev pa vsaj tiste, ki opravljajo službo kakor vodje lokomotiv, kurjači, sprevodniki, čuvaji ali postajski služabniki ob primerni uporabi najpozneje, ko so dovršili tri službena leta, pri pokojninskem zavodu zveze avstrijskih lokalnih železnic, oziroma pri svoji pokojninski blagajnici.

§ 9.

Družba je dolžna na zahtevanje c. kr. ministrstva za železnice pravočasno podati statistične izkaze, ki so potrebni za sestavo letne železniške statistike.

§ 10.

Državna uprava si pridržuje pravico, da sme dopuščeno železnico odkupiti vsakčas po nastopnih določilih:

1. Da se določi odkupnina, se seštejejo letni čisti doneski, kar jih bo imelo podjetje v poslednjih sedmih letih pred odkupom; od tega se odbijejo čisti doneski najslabjših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donesek ostalih petih let.

2. Ako se odkupi železnica v času, v katerem ni nastopila davčna dolžnost niti gledé osnovnih prog niti gledé kake druge proge enotnega družbenega železniškega podjetja, je do preteka davčne prostosti prve proge, ki stopi v davčno dolžnost, v zmislu sprednjega odstavka najdeni poprečni čisti donos odkupna renta, ki se izplača davka prosto. Obenem je za nadalje ovedeti odkupno rento oziraje se na to, da poteče davčna prostost najprej za osnovne proge tako, da se vedno za čas, počenši od tistega dne, katerega vstopijo posamezne železniške proge v davčno dolžnost, izračuni nanje pripadajoči davek z dokladi vred po odstotnih postavkih v poprečni račun privzetih let in se odbije od donosov dotičnih let, tako da se po preteku tudi davčne prostosti proge, ki stopi zadnja v davčno dolžnost, odbije od donosov vsch prog njim ustrezajoči davek z dokladi vred.

K ostankom se z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je odslej plačevati od odkupne rente po § 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteje pribitek v višini ene devetinke tega čistega donosa.

3. Če bi se pa železnica odkupila v času, v katerem je potekla začasna davčna prostost za posamezne ali za vse proge enotnega družbenega železniškega podjetja, tedaj je ob preračunu letnih čistih donosov z davki in dokladami, ki zadenejo odkupljeno železniško podjetje, ravnati kakor z obratnimi stroški, gledé donosov v času odkupa še davka prostih prog pa se zmislu primerno uporabljajo v odstavku 2 obsežena določila.

Če ni bilo davčne dolžnosti gledé vseh let, privzetih v poprečni račun, tedaj je za dotične proge tudi za davka prosta leta preračuniti davek z dokladami vred po odstotnem postavku dotičnih let ter ga odbiti od donosov.

K tako najdenemu poprečnemu čistemu donesku pa je z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je plačevati od odkupne rente po § 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteti pribitek v višini ene devetinke tega čistega doneska.

4. V zmislu spredaj stojećih določil ovedeni poprečni čisti donesek je potem v družbi kakor odškodnino za odkup železnice v še ostali dobi dopustila izplačevati v polletnih obrokih 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

5. Ako bi pa po spredaj stojećih določilih v odstavkih 1 do 3 najdeni poprečni čisti donos brez pribitka, navedenega v odstavkih 2 in 3, ne dosegel vsaj letnega zneska, ki je enak letnini, potrebni za počrtežno obrestovanje in razdolžbo z odobrilom državne uprave v založbo vstevnih napravnih stroškov vzprejetih, železniškooknjižno zagotovljenih zajmov, prištevši tisto letnino, ki je potrebna za štiriodstotno obrestovanje in razdolžbo po državni upravi odobrene delniške glavnice v času, dokler bo trajalo dopustilo, tedaj bodi odškodnina, ki naj jo dá država za odkup železnice, v tem, da država plačuje spredaj navedene letnine v polletnih obrokih, 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti, ter

da povrne družbi rentnino, ki jo je plačevati od te odkupne rente.

6. Državi se pridržuje praviča prevzeti, da kadarkoli namesto družbe sama plača zajme, vzprejete v dobavo novcev za dopuščeno železnico, v znesku, ki v času odkupa še ni poplačan po odobrenem razdolžnem črtežu; v tem primeru je odkupno rento, ki jo je plačati, znižati za terjatev v obrestovanje in razdolžbo oznamenjene zajmave glavnice in pa, ako pride tako, za tej terjatvi primerno kvoto pribitka, ki ga je v zmislu določil odstavkov 2 in 3 prišteti poprečnemu donosu.

7. Državi se pridržuje nadalje pravica, da sme kadarkoli na mesto še ne dospelih rentnih plačil, ki jih je po določilih spredaj stojećih točk plačevati družbi, plačati glavnico, ki je enaka znesku glavnice, po štiri od sto na leto, diskontovane vrednosti tega plačila, računa obresti od obresti — seveda odbivši pribitek, obsežen morda v zmislu določil odstavkov 2 in 3 v teh plačilih.

Ako se država odloči plačati to glavnico, plačaj jo v gotovini ali v državnih zadolžnicah, kakor si to izbere sama. Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju uradno zaznamovali na dunajski borzi o državnih zadolžnicah enake vrste.

8. Po odkupu železnice in z dnem tega odkupa pride država, izplačavši odškodnino, predpisano v št. 1 do 7, brez daljnjé odpate v bremen čisto, oziroma samo še z nepoplačanimi ostanki z odobrilom državne uprave vzprejetih zajmov obremenjeno last in v užitek dopuščene železnice z vsemi dotičnimi premičnimi in nepremičnimi rečmi, vstevši vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last družbe, in postranska opravila, ter iz napravne glavnice narejene obratne in glavnice reserve, kolikor niso bile že določili primerno uporabljene z odobrilom državne uprave.

9. Sklep državne uprave o izvrševanju državne odkupne pravice, ki se mora zgoditi vselej z začetkom koledarskega leta, se v obliki izjave

priobči železniškemu podjetju najpozneje do 31. dne oktobra neposrednje zadnjega leta pred odkupom.

V tej izjavi se določi:

a) čas, od katerega se opravi odkup;

b) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, ki naj, bodisi kakor pritiklina železniškega podjetja, bodisi v poplačilo terjatev države ali iz drugih pravnih naslovov preidejo na državo;

c) znesek odkupnine, ki jo država plača železniškemu podjetju, eventualno s pridržkom poznejše poprave odkupne cene (št. 1 do 7), ki jo je ovedeti začasno, s povedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

10. Državna uprava si pridržuje pravico, vročivši odkupno izjavo ob enem postaviti posebnega komisarja, ki naj pazi na to, da se stan imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka oddaja ali obremenba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave pritrditve tega posebnega komisarja.

Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, ki segajo čez mejo rednega opravnega obrata ali povzročajo trajno obremenitev.

11. Družba je dolžna poskrbeti za to, da bo mogla državna uprava dne, ki je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi družba ne izpolnila te dolžnosti, ima državna uprava pravico, tudi brez privolitve družbe in brez sodnega posredovanja v fizično posest prevzeti oznamenjene imovinske predmete.

Pocenši s časom odkupa se bo odkupljena železnica obratovala za račun države, in potemtakem so odslej vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti doneski, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniškemu podjetju, ki pa

mora tudi samo poravnati vse iz gradnje in obrata železnice do gorenjega časa nastajajoče obračunske dolžnosti in drugačne dolgove.

12. Vlada si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (št. 9) vknjiži državno lastninsko pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, ki preidejo vsled odkupa na državo.

Družba je dolžna, državni upravi, ako bi se to zahtevalo, na razpolago dati pravne listine, katere bi bile morda še potrebne z njene strani.

§ 11.

Dopustilna doba in ž njo vred v § 9, lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba zoper napravo novih železnic se določa za čas do vsrtege 20. dne februarja 1957. l., ter mine po izteku tega roka.

Državna uprava sme po pogojih, navedenih v § 16, izreči, da je izgubilo dopustilo moč tudi pred iztekom gorenjega roka.

§ 12.

Ko mine dopustilo in tistega dne, katerega mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, vštveši vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last družbe, in postranska opravila, ter iz napravne glavnice narejene obratne in glavnice reserve, kolikor niso bile že določili primerno porabljene z odobrilom državne uprave.

§ 13.

Ko mine to dopustilo, in pa tudi, ko se odkupi železnica (§ 10), obdrži družba last rezervnega zaklada, napravljenega iz lastnih donosov podjetja, in pa kar bi imela po obračunih terjati, potem tudi last posebnih naprav in poslopij, narejenih in pridobljenih iz lastne imovine, katera si je družba napravi ali pridobila sama po pooblastilu državne uprave z izrečnim pristavkom, da té reči niso pritiklina železnice.

§ 14.

Družba nima pravice oddajati obrat železnice tretjim osebam, razen če državna uprava to izrečno dovoli.

§ 15.

Državna uprava ima pravico, uveriti se, da je gradnja železnice in pa obratna naprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo ali pa odpravijo.

Državna uprava ima tudi pravico, po poslanem organu pregledovati gospodarstvo in posebno po nadzornih organih, pošiljanih ob stroških družbe, kakorkoli se ji zdi primerno, pregledovati, da se izvaja gradnja po projektu in pogodbi.

Komisar, ki ga postavi državna uprava, ima tudi pravico, kolikorkrat se mu zdi primerno, hoditi

v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, ki bo veljal za predstojništvo družbe, in pa na občne zборе, ter tam ustavljati vse sklepe in odredbe, nasprotne zakonom, dopustilu ali družbenim pravilom, oziroma kvarne javnim koristim; toda v takem primeru je komisarjeva dolžnost, si izprositi takoj odločbo ministrstva za železnice, ki jo je dati brez odloga in ki naj veže družbo.

§ 16.

Državni upravi se nadalje pridružuje pravica, da se smé, ako bi se poleg vsega poprejšnjega svara večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, poprijeti zoper to zakonom primernih naredeb ter po okolišnih izreči, da je izgubilo dopustilo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Forster s. r.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru,

izhaja v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24 tudi v letu 1909. v nemškem, češkem, italijanskem, hrvaškem, poljskem, rumunskem, maloruskem in slovenskem jeziku.

Naročnina za celi letnik 1909 državnega zakonika v vsaki teh osmih izdaj znaša za en izvod — bodisi, da se hodi ponj ali da se ta izvod pošilja poštne prosto — 8 K.

Naročevati je treba v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24, kjer se dobivajo tudi posamezni letniki in posamezni kosi državnega zakonika.

Ker se državni zakonik naročnikom oddaja, oziroma pošilja samó, če se je plačala prej letna naročnina zanj, je ob enem naročilu priložiti zanj pripadajoči znesek; da se more hitro in brez pritožb vročevati po c. kr. pošti, je poleg natančnega naslova stanovanjskega povedati tudi dotični poštni dostavni okraj.

Posamezni letniki nemške izdaje se dobivajo.

Letnik 1849. za	4 K 20 h	Letnik 1869. za	6 K — h	Letnik 1889. za	6 K — h
" 1850. "	10 " 50 "	" 1870. "	2 " 80 "	" 1890. "	5 " 40 "
" 1851. "	2 " 60 "	" 1871. "	4 " — "	" 1891. "	6 " — "
" 1852. "	5 " 20 "	" 1872. "	6 " 40 "	" 1892. "	10 " — "
" 1853. "	6 " 30 "	" 1873. "	6 " 60 "	" 1893. "	6 " — "
" 1854. "	8 " 40 "	" 1874. "	4 " 60 "	" 1894. "	6 " — "
" 1855. "	4 " 70 "	" 1875. "	4 " — "	" 1895. "	7 " — "
" 1856. "	4 " 90 "	" 1876. "	3 " — "	" 1896. "	7 " — "
" 1857. "	5 " 70 "	" 1877. "	2 " — "	" 1897. "	15 " — "
" 1858. "	4 " 80 "	" 1878. "	4 " 60 "	" 1898. "	6 " — "
" 1859. "	4 " — "	" 1879. "	4 " 60 "	" 1899. "	10 " — "
" 1860. "	3 " 40 "	" 1880. "	4 " 40 "	" 1900. "	7 " — "
" 1861. "	3 " — "	" 1881. "	4 " 40 "	" 1901. "	6 " — "
" 1862. "	2 " 80 "	" 1882. "	6 " — "	" 1902. "	7 " 50 "
" 1863. "	2 " 80 "	" 1883. "	5 " — "	" 1903. "	9 " — "
" 1864. "	2 " 80 "	" 1884. "	5 " — "	" 1904. "	5 " — "
" 1865. "	4 " — "	" 1885. "	3 " 60 "	" 1905. "	6 " — "
" 1866. "	4 " 40 "	" 1886. "	4 " 60 "	" 1906. "	12 " — "
" 1867. "	4 " — "	" 1887. "	5 " — "	" 1907. "	13 " — "
" 1868. "	4 " — "	" 1888. "	8 " 40 "		

Prodajna cena za letnik 1908. se naznani začetkom januarja 1909. l.

Posamezni letniki v drugih sedmih jezikih počenši z l. 1870. se dobivajo po istih cenah, kakor nemška izdaja.

Ako se naroči vsaj 10, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, se dovoli 20% popusta, ako se naroči vsaj 25, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, 25% popusta, in ako se naroči vsaj 35, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, 30% popusta.

NB. Tisti kosi državnega zakonika nemške izdaje, ki naročniku celó niso došli ali pa so mu došli nedostatni, naj se reklamirajo najdalje v štirih tednih potem, ko so izšli, in kosi nemških izdaj najdalje v šestih tednih po izdaji kazal in naslovnega lista k posameznim izdajam naravnost v c. kr. dvorni in državni tiskarnici na Dunaju, III. okraj, Rennweg št. 16.

Kadar poteče ta rok, se bodo kosi državnega zakonika izročevali brez izjeme samo proti plačilu prodajne cene ($\frac{1}{4}$ pole = 2 strani po 2 h).

Ker so v nemški izdaji vsi letniki od l. 1849. naprej, in v izdajah ostalih sedmih jezikov vsi letniki od leta 1870. naprej popolnoma dopolnjeni, se dobiva ne samó vsak posamezni letnik za zgoraj omenjeno prodajno ceno, ampak tudi vsak posamezni kos vseh teh letnikov za prodajno ceno ($\frac{1}{4}$ pole = 2 strani po 2 h) iz zaloge c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24; s tem je vsakemu moči dopolniti nedostatne (pomankljive) letnike ter si liste urediti po tvarini.